

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltek.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak tőrfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Kenyér-kérdés.

Kézdi-Vásárhely, 1891. aug. 26.

Nincs most Európában nagyobb kérdés, mint a melyet a gabonaárak nagy mértékben való felemelkedése okozott. Ez tagadhatlanul igen kellemesen érintheti a gazdaközönseget, mely valahára megérte, hogy nehéz munkája után egy kis hasznot lásson, de sulyosan érinti a fogyasztó közönseget, mely csaknem két olyan árban kénytelen gabona-szükségletét beszerezni. A gabonaárak példátlan emelkedésének okát sokan tőzsdei műveletnek tartják, mely esetben az huzamosan nem fogja tartani magát, de valószínűbb ennél az, hogy az oroszországi gyenge rosztermés és a roszkiviteli tilalom az okozója.

Oroszországnak rosz termése van és semmit sem fog kivihetni, mert a miye van, saját magának van szüksége rá. Így hát Németországnak máshonnan kell fedeznie szükségletének azt a részét is, a mit eddig Oroszország szolgáltatott. E tekintetben pedig első sorban Magyarországra kell fordulni a figyelmnek, mint nagy nyerstermelő államra, tehát a gabonának az idén jó ára lesz.

Ez tényleg bekövetkezett, mert úgy a buza, mint a rozs 10 frton felül emelkedett. A rozsnek effektív ára a budapesti tőzsdén 10 frt 25 krtól 10 frt 50 krig váltakozott; a míg a buza ára 10 frt 50 krtól 11 frt 20 krig emelkedett.

Oka ennek az, hogy Németország kenyérét a rozs képezi s ebből évenként átlag 10¹/₂ millió métermázsát a külföld szokott szolgál-

tatni s eddig Oroszország egymaga 9 millió métermázsánál többet szállított. De az idén nem szállít, mert nincs fölöslege és az orosz kormány megtiltotta a rozs kivitelét.

Bárha Németország el van határozva, hogy kenyérét részben búzával fogja pótolni, mindazonáltal a gabona-árak csökkenése alig fog bekövetkezni, mert elvégre azt a 10¹/₂ millió métermázsát gabona-szükségletet akár búzában, akár rozsban, vagy a kettőből együtt fedeztessék is a külföldről kell beszereznie a nélkül, hogy abban Oroszország partícipálna. A nagy kereslet pedig — tudjuk — a készletek magas árát eredményezi.

Amerika egymagában az árakat le nem nyomhatja, mert neki sem valami brillians termése volt először, másodszor pedig amugy sem vihetne ki többet, mint a mennyi fölöslege van, az pedig az Oroszországban visszatartott mennyiséget nem pótolhatja.

Legyenek tehát éberek gazdatársaink s terménykészletük értékesítésénél kivált a budapesti börzei árakra fektessenek sulyt, mert a börze szabályozza a nagybani árakat, nem a helyi piacok.

T a n ü g y. Értesítés.

A kézdivásárhelyi asztalos-tanműhelylyel egybekapcsolt felső népiskolánál — esetleg polgári iskolánál — a jövő 189¹/₂-iki tanévre a beiratások f. é. szeptember hó 1—3 napjain eszközöltetnek, a felvételi, és javító vizsgálatok pedig 4—5-ikén tartatnak meg a délelőtti órákban; azontul a rendes tanítás kezdődik.

Felvételi feltételek:

- 12 évet betöltött életkor;
- az elemi iskola 6 osztályának elvégzését tanúsító isk. bizonyítvány;
- a második beoltásról szóló orvosi bizonylat.

Oly tanulók, a kik az elemi iskola hat osztályának sikeres elvégzéséről bizonyítványt fölmutatni nem képesek, felvételi vizsgálatot tartoznak kiállani.

Ha a polgári iskola I. osztálya megnyílik, oda beléphet mindazon tanuló, a ki az elemi iskola 4-ik osztályát sikerrel bevégezte.

Beiratáskor 4 frt tan- és 50 kr beiratási díj fizetendő. Hiteles szegénységi bizonyítvánnyal ellátott tanulók a tandíjfizetés alul a gondnokság ajánlatára részben vagy egészben fölmentetnek.

A tanulók az elméleti tantárgyakon kívül a műfaragás- és esztergályozással kapcsolatban tanulják az asztalos-ságot; s ha kellő szorgalmat tanusítva, elegendő képességet szereztek, a tanfolyam végén segédi munkakönyvet kapnak; s az ilyenek részére kilátásba van helyezve, hogy gyakornokokul az állami gép-, vagon- és hajógyárakba való felvételük ki fog eszközöltetni.

A vidéki t. szülőket figyelmeztetjük, hogy a szállásfogadásra nézve az igazgatóság véleményét kikérni el ne mulasszák. Néhány vidéki szegény tanuló az intézetben ingyen lakást nyerhet; az iskolaszolgálnál pedig a szokásban levő főzetéssel igen olcsó ellátást kaphat.

Bővebb felvilágosítással bármikor készséggel szolgál

Kézdi-Vásárhelyen, 1891. aug. 24.

Az isk. igazgatóság.

Tanügyi értesítés. A kézdivásárhely-kantai r. k. gimnáziumban a beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-án eszközöltetnek. A beiratáshoz szükséges

A „Szekelyföld” tárczája.

Hymen.

Mottó: Édes anyám, meg köll házasodni.
Kalapomról bokrétaát eldobni.
Eszembe jut régi legénységem,
Még a bagó sem esik jól nekem!

Édes kis Istenkém! hogy vénül, milyen hamar éli le magát manap az ember! Milyen rohamosan kopaszodnak a legfürdusabb fejek! Őz hajzatot már alig-alig látni. A hajnem ér rá megszürkülni, a dér első jelentkezésével hulladozik, akár a föld terünetet disztó fásor lombozata október végén. (Az igaz, hogy ennek a fásornak nem nagy munka az a levélhullatás, igen sok fája még tavasszal sem hajt levelet; úgy tesz, mint az egyszeri szemita ujoncz, a ki, mikor azt kommandirozta a káplárja: „bájfusz!” — mégis a vállán hagyta a puskát, a káromkodó és jordány rézangyalokat emlegető altiszt előtt ekkép mentegtetvén magát: „Minek tenném a lábhoz a fegyvert? Ugyis mindjárt utána jön, hogy: vállra!”)

E szerint a mindenesetre praktikus elv szerint az emberiségre nézve is célszerűbb volna, ha megmaradna a születéskorabeli kopaszságában, legalább megmenekülne attól a fáradságtól, — akár keserűségnek is nevezhetnők — hogy később

a sok vakarózással maga foszssa meg magát fejének ékességétől.

A fiziologusok akkép magyarázzák a mai nemzedék korai vénülését, hogy sokkal több ma az emberek izgalma, mint hajdan volt. A régi jó időkben egyszerűbb volt az életmód, egyszerűbbek voltak az emberek igényei; nem is okozott tehát annyi gondot ezeknek kielégítése; a kinek csak hét szilvája volt, az nem élt úgy, mintha legalább ezerholdas szilvaerdeje volna összbirodalmunk foglalmányában, a Kállay Béni honfőúrunk kormányzása alatt álló regényes viczetörök országban. A kinek nem volt fogatra való jövedelme, az gyalog járt, s a kinek éppen csak a maga számára telt ki a ruhára valója, az nem járatta a cselédjét is liberiában. Szóval nem jellemezte a kort az a jelenség, melyet legjobban lehet jellemezni e szerint a régi közmondás szerint: „Fenn az ernyő, nincsen kas.”

Hát az igaz, hogy a nagyzás hóbertja nagyban járul ahhoz, hogy hamar juttassa vénségre a mai homo-t, a kit vajmi gyakran csak a homunculus-ok közé lehetne sorozni igazság szerint. Mert ha az elmék talán többet is vesznek magukba a rohamos élés közben, az örökös sebes hajszá nagyon meggyengíti az idegeket; egy-egy erősebb rántás a sors vonójától és az életapparatus nem tud tökéletesen működni, egy-egy ideg beadja a kulcsot,

úgy jár, mint a Horváth Laczi hegedűjén az é-hur Csak hogy míg ez utóbbi helyett könnyű szerrel lehet kapni újat, addig az agyoncsigázott idegeket nagyon bajosan restaurálja Kaltenleutgeben.

Eldöntetlen eddigelé az a kérdés, vajjon a most jelzett nem épen örömdetes kor-, vagy akár úgy is mondhatnók: kör-tünetekre milyen befolyással van egy másik szimptoma, mely hasonlóképp a legujabb vívmányok (?) között foglal helyet. Ennek a körülírását nem akarom hosszú lére ereszteni; talán elég, ha annyit mondok, hogy életünk mégsem olyan rohamos, hogy a fáradságtól és izgalmaktól kidőlt halandónak a fejfájára elég volna ezt a két szót írni: „Született, meghalt”; egy harmadik szó jön közbe és az epitáfium ekkép lesz teljes: „Született, megházasodott, meghalt.”

Nem az én találmányom ez a felirat. A sógor nemzet nevető filozofusa, az aranykedélyű Demokritos hagyta ránk, azt bizonyítva ezzel, hogy a humor vigan csörgedező, locsogó patakocskájának forrása sem a tiszta jó kedv berkéből fakad, hanem ott van ez a forrás, a hol a derült világnézet csillogó kavicsaival vegyest hevernek a keserűség fekete bazaltkövei.

„Született, megházasodott, meghalt.” Sokkal több ez pusztá ecleziánál. Ha nem is Madách tendenciája szerint van gondolva, — de hát hányan is vannak ma, a kik annyira ideálisan tudnának

az előbbi osztályról szóló iskolai bizonyítvány, a kik a 12-ik életévüket már betöltötték, azok részéről újraoltási bizonyítvány, a kik pedig az első osztályba iratkoznak, keresztleveleket is tartoznak felmutatni. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 4-én reggel 8 órakor lesz. Wittmann Agoston, gimn. igazgató.

Értesítés. A kézdivásárhelyi közs. elemi fiú- és leányiskolába az 1891—92. iskolai évre szóló beírások folyó évi szeptember 1., 2., 3. és 4-ik napjain d. e. 8—12 óráig, d. u. 2—4 óráig, a felvételi, esetleg javító vizsgálatok 5-én fognak eszközöltetni. Leányok beírása a leányiskolai, a fiúk a fiúiskolai helyiségben történik. Felvételi díj 60 kr. Szegénységi bizonyítvány felmutatása esetében felvételi díjt fizetni nem kell. Kézdi-Vásárhely, 1891. aug. 24. M. Székely János, fiú- és leányiskolai igazgató.

Értesítés. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetben a beíratások folyó évi szept. 1-től 5-ig tartanak. Ez időn túl csakis kérelmezés mellett vehetők fel a növendékek. Kértenek a városi és vidéki szülők, hogy gyermekeikkel jelzett időn belül személyesen jelenjenek meg a szükséges adatok bediktálhatása végett. Bejáró és bennlakó növendékek vidékről is felvételnek. Bővebb felvilágosítás alulírtnál szerezhethető. Kézdi-Vásárhelytől, 1891. aug. 24. Nagy Károly, igazgató.

Műkedvelők.

A szentkatolnai tanuló-ifjúság folyó hó 23-án este a községi iskola nagytermében Bardocz Mihály helybeli kántor-tanító vezetése alatt jótékony célú műkedvelői előadást rendezett. Előadatott Gaál Miklósnak „Lucza napján” című 1 felvonásos vígjátéka. Ezen, valóban kedélyes és tanulságos vígjátékban Vilmost Debreczi Béla, Juczikát Bardocz Árpád, Benczét Fülöp István, a szolgálot Pakó János személyesítették.

Ezt követte Inozédi Lászlónak „Az elbizakodott” című 2 felvonásos szellemes színműve, a melyben Peres ügyvédet Fülöp Lajos, Miklós és Mariska gyermekeit Debreczi Béla és Bardocz Árpád, Hámosit Györfő Imre, Pista és Julesa gyermekeit Fülöp István és Pakó János, Hétfa-lusit Györfő Gábor, a eszmadia inast pedig Fülöp Samu adták.

Az előadás reményen felül sikerültnek mondható, s nemesak a fáradhatatlan és tapintatos rendezőnek vált dícséretére, hanem az egyes szereplőknek is, kik oly ügyesen és élénken mozogtak az életjelentő deszkákon, hogy bennök Thaliának egy-egy nagy reményű növendékét szemlélhettük, és méltókká tették magukat mindnyájan ama sok

s többször ismétlődött tapsra s virágcsokorra, melyekkel a hálás publikum nekik adózott.

Hogy a közönség az előadás közötti időben se legyen kénytelen unatkozni, ezen is segítve lett.

A tanulók gyönyörű szavatokkal és hazafias énekekkel lepték meg a közönséget.

Szóval a tanuló ifjúság egy sokáig emlékezetes és élvezetes estét nyújtott.

Üdvözljük a vidéki tanuló-ifjúságot e téren, elismeréssel adózunk nekik, hogy a hosszú szünet időt nem engedték hasztalanul elroppenni, hanem míg egyfelől erkölcsi és szellemi művelődésüket gyarapították, másfelől szülőiknek s a megjelent közönségnek egy kellemes estét szereztek.

Különfélek.

— **Ezüst menyegző.** Nagy Ferencz szeszgyáros és neje Csiszár Sára asszony folyó hó 30-án ünnepeltek meg boldog házasságuk 25-ik évfordulóját. Öszintén gratulálunk.

— **Nagy Károly árvaházi igazgató** a napokban érkezett meg Temesvárról, hova a kiállítás tanulmányozása végett lett kiküldve. A minden tekintetben fényesen sikerült kiállításról bővebben meg fogunk emlékezni.

— **Polgárságunk figyelmébe.** Az önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága megtette a lépéseket arra, hogy a kik sem az önkéntes tűzoltó-egyletnek, sem a kényszerűtűzoltók vagy megváltottak között nem szerepelnek, szigorúan megbüntettessenek.

— **Megszűnt adó.** A harmadosztályu kereseti adó egy fajtájával hír szerint megcsúszott az adók természeténél fogva hitetlen dolog, hogy meg fogják szüntetni. Vannak földbérlet, kinek harmadosztályu kereseti adója az egy forintot sem éri meg. Az ilyen apró adótelek kivetése, behajtása jóformán több fáradságot szerez, mint jövedelmet. A pénzügyi kormány — éppen ezért — állítólag arra határozta magát, hogy ezeket a parányi adóteleket jövőre ki sem rovatja.

— **Legtöbb adót fizetők.** Háromszékmegye alispánja közhírré teszi, hogy a törvényhatósági legtöbb adót fizetők névsora a megyei főjegyzői iródában augusztus 31-ig bezárólag közszemlére kitétetve — betekinthező s a netaláni felszólamlások ugyanazon határidő alatt az igazoló választmányhoz címezve az alispáni hivatalnál benyújtathatók.

— **Kézdi-Szentlélekéről** vettük a következő sorokat: A „Székelyföld” 66-ik számának „Különfélek” rovatában „Egy kis rablóhistoria” cím alatt az igazságtól egy kissé eltérő dolgot beszél el e b. lap tudósítója, holott az nem volt egyéb, mint egy tisztességesen kereszttülvit verekedés, melyen a rablási szándékuk még szaga sem érzik. A tény ez: Kézdiszentléleki G. M. és O. K. pakulárok megittak 8 fertyály pálinkát a katrosai korszámban, a mitől meglehetősen berugva, leindultak az eszténára. A midőn egy darabig letel-

haladtak volna, találkoztak a jelzett cikkben említett tldő lelkész urral, illetve szekereivel, és az egyik mámoros fővel nekitántorodott egyik lónak, mire a szekeres szidalmak között bizonyos esz-közzel nekik rontott s jobbról-balról szabadalni kezdte őket; ezeknél nem lévén semmi védelmi eszköz, futásnak eredtek. E közben megérkeztek valami csiki szekeresek, kik bizonyos egyéntől nyert buzdítás után szekéren kezdték üldözni a menekülteket s utól is érték őket a Káson vize mellett, a mint azon át akartak kelni és itt O. K.-ment leütötték. G. M. látván, hogy neki is veszni kell, segélyért kiáltott, mire még egy pár pakulár a hegyoldalból megérkezvén, elkezdődött a nemulass. Ennek az lett az eredménye, hogy egymást jól elverték, de főleg a verekedést kezdő szekeres és egyik pakulár kapta meg jobban a magáét, bizonyosan azért, ha a szekeres jövőben részeg emberrel találkozik, térjen ki előle és hagyjon békét neki, a pakulár pedig azért, hogy jövőben csak annyit igyék, a mennyi nem teszi tántorgóvá. Ezek után a Csik felé menők haza felé, de nagy hűhóval, a pakulárok, pedig az eszténára tértek. A megejtett vizsgálat is kiderítette azt, hogy biz az nem volt semmi rablási, annál kevésbé gyilkossági szándék; a verekedést pedig majd leszámoltatik a járásbírósa előtt. Ennyit az igazság érdekében. Azonban lapudosan kell tapasztalni azt, hogy egyik-másik lajtudósító elferdítve tárja az olvasó közönség elé a dolgot s ezzel mintegy elremiti az utazókat; más részről pedig szégyent hoz egy oly községre, mint a minő Szentlélek, a hol az újabb időben nem hogy „rablóhistoria”, de még tyuklopás sem fordul elő, mert van törvény és van derék főbíránk, ki a törvény értelmében úgy jár el, hogy a régi rossz oldaláról híres Szentlélek ma a rend és esend hazája. Szentléleki.

— **Málnás fürdő,** a melynek husz év óta még mindig csak jövője van a fogyatékos kezelés miatt, most már egy lépést tesz ama bizonyos „jövő” felé. A fürdő birtokossága megelégedvén ugyanis a jóra való fürdő árvaságát, szeptember 15-re gyűlést hívott össze, melynek feladata leszen a mostohán ruházott fürdő sorsán radikális kurával segíteni. Debuisset pridem.

— **A brassói ezred és Oroszország.** Most, mikor a brassói házi ezred, mely II. Sándor csár nevét viseli, megünnepte 150 éves jubileumát, — feltűnt, hogy az üdvözlő sürgönyök közül egy hiányzott. Hiányzott, még pedig egy igen fontos sürgöny — az Oroszországi. Mikor Oroszországban volt ezelőtt pár évvel oly ünnepély, mely összefüggött ezzel az ezreddel az ezred képviseltette magát ott, most pedig a nagy csár nevében egy üdvözlő szót is sajnáltak attól az ezredtől, mely lobogóját a csár nevében viseli. A kik szeretnek peszimiztikusan gondolkozni, rossz jelt magyaráznak ki ebből.

— **A primás Esztergomban marad.** A primási székhelynek Budapestre való áthelyezését a kormány végleg elejtette. Legilletékesebb körökben a székhely kérdését megoldottnak tekintik úgy, hogy a kinevezendő primás ezentul is állandóan Esztergomban fog székelni. A pápa, midőn a székhely kérdése köze és egy magyar egyházi férfi között szóba jött, így nyilatkozott: Ne legyetek nyugtalanok; a székhely ott marad, a hol van. A pápa legfelsőbb helyen azt az óhaját fejezte ki, hogy a székhely hagyassék meg Esztergomban.

gondolkozni? — ez a három szó valósággal magában foglalja az ember tragédiáját. Aldja érte jóságos sorsát, a kinek olyan vidám a kedélye, hogy a mikor a darab végén legördül a függöny, még mindig azt hiszi, hogy komédia volt, a mit átélt. Csakhogy ma már nincsenek sokan ilyenek.

Tehát csak az a középső szó választaná el a bölcsőt a koporsótól? A házasság volna az a Rubicon, melyen ha átléptünk, már nincsen hátra egyéb a halálnál? És egyéb funkcióknak nem volna ezen a lötös-futós földön, csak születni, megházasodni és meghalni? Ez az egész; egyéb semmi? Ezért a sok munkától feltört tenyér, ezért a sok gondolkodásba beletévelyedott elme, a sok fájdalomtól megtört szív, a sok kárba vesztett érzelem, fölemelt és sárba tipott eszmény? Mind csak ezért? Tant de bruit pour une omelette?

Nagyon cinikus felfogás, ennek hiányában pedig roppant vakmerőség kellene ahhoz, hogy ezekre a kérdésekre rámondja a kategorikus igen-t. Dehogy kellene így lenni a dolgok sorának, de-hogy kellene! Csakhogy éppen ez az a bizonyos színtoma hogy így van. Tessék körülnézni a világban, kivenni belőle a felső tízezetet, a kik kivételt képeznek a szabály alól, s a kik ezeken felül megmaradnak, azoknak, ha haláluk után akadna életirójuk, ez mit jelezhetne fel róluk?

„Született, megházasodott, meghalt.” S ha valamelyikre véletlenül nem illenek rá az a középső szó, akkor látatlanba bátran ekképgondolhatjuk az egész mondatot: „Született, meg akart házasodni, meghalt!”

A születésről nem tehet senki, a halálról is kevés. És utóvégre is elkerülhetetlen ez. Az élet két főmomentuma tehát az embernek akaratkörén kívül esik. Ha hajlamom, előszeretetem volna a rossz vicczek iránt, azt mondanám, hogy a házassági szabadság az egyedüli szabadság, mely a házassággal jár.

És ha megkérdezzük azokat, a kiknek a kor színtomájaképp lázas törekvése fejeket minél előbb abba a járomba hajtani, melyet a poéták állítása szerint rózsafüzérek tartanak össze, hogy miért sietnek annyira, miért van ősszel annyi eljegyzés és farsangkor annyi lakodalm: mi feleletet nyerünk?

Közvetítő nélkül sem köt házasságot. A közvetítő nem mindig harmadik személy, hanem legtöbbször bennök lakik az érdekelt felekben, vagy pedig tartozékukat képezi. Hol a szív, hol a telekkönyv. Hála ismét a kor irányának, többnyire az utóbbi. Ma józannal szeretnek az emberek felfogni mindent; a szív könnyen csalódhatik, a

telekkönyv azonban majdnem olyan csalhatatlan, mint a római pápa.

Blazírtnak mondják a jelenkor fiatalságát. Megtagadják tőle a fogékonyságot a nemes, a szép, az ideális iránt. Azt mondják, a férfi csak kényszerűségből házasodik; vagy a szükség, vagy az unottság kényszeríti rá. Megengedik, hogy a szív ugynevezett vonzalma is játsszhat a kényszerítő szerepet, de ezt az esetet a kivételesek közé sorozzák, és igen nagy elválasztó határt állítanak a szerelem és a házasság közé. A nagy német költő szép mondasát, hogy a legkisebb gunyhóban is boldogan megél a szerető pár, ezt a szép mondatát a reális szellemű asszonyok sem osztják. Azt a bizonyos szűk gunyhót még arra is szűknek tartják, hogy a boldogság beférjen. Hjah, ők nagy boldogságot kívánnak. Nagyok az igények ebben a tekintetben is.

Találnak-e ezek kielégítésre? Erre már éppen bajos volna felelni. A cél el van érve. X. ur elvette Y. kisasszonyt; ők már **elér**ték a második fokot; születtek, megházasodtak, most már meghalhatnak. De előbb életet adnak utódaiknak, a kik szintén meg fognak házasodni s meg fognak halni. Folytonos lánc ez, egymásba fűződő szemekkel, világ elejétől világ végéig. A három főpont közé eső időszakot kitölti a létért való harc,

— **Nemzetközi szocialista kongresszus van jelenleg Brüsszelben.** A kongresszus szombaton egyhangúlag elfogadta azt a határozati javaslatot, mely kimondja, hogy a kongresszus a darab- és akkord-munkát oly bérformának tartja, mely a munkások kizsákmányolását folytonosan növeli, és hogy a túlterhelésnek ez elvetendő rendszere a tőke uralmának következménye és az ellen úgy, mint a sweating-rendszer ellen is harcolni kell. A kongresszus továbbá az összes szavazatokkal három ellenében elfogadta azt a határozati javaslatot is, melynek értelmében minden ország szocialistapártjai felszólítottak, hogy programjaikban határozott alakban mondják ki mindkét nem teljes egyenlőségét és követeljék a nők részére is mindama politikai és polgári jogok megadását, melyekkel a férfiak bírnak.

— **Kivégzés.** Komáromban szombaton reggel hajtották végre a halálós ítéletet Vampli Józsefnek, ki a múlt év decemberében Kőmőld komárom megyei községben az öreg Deutschländer Dávid szatocsot és nejét meggyilkolta és aztán 636 frtot elrabolt. A halálra ítélt minden félelem és irtózat nélkül lépett a bitó lépcsőjére és azután tisztelettel meghajtotta magát a bíró előtt, kérte a jelen voltakat, hogy csufos halálát soha se vessék neje és gyermeke szemére. Kozarek nagy ügyességgel végezte el munkáját. Vampli alig tíz perc múlva mint élettelen tett lógotta a bitófán.

— **A trieri szent palást.** Szent a béke a trieri és argenteuli egyházak közt, melyek tudvalevőleg mind ketten azt állították eddig, hogy Krisztus igazi palástja van birtokukban. A trieri szent palást mostani kiállítása alkalmával Rómában kijelentették, hogy a trieri az a palást, melyet Krisztus keresztfeszítése előtt viselt. Nehány nap előtt az argenteuli papság egy küldöttsége ment Trierbe, hogy az ott kiállított ereklyét megtekintse és összehasonlítsa az argenteuliéval. A küldöttség elismerte, hogy a trieri az igazi szent palást és az ő városukban levő ereklyét Krisztus gyermekkorai és a trierit férfiak palástjának jelentette ki.

— **Melyik lapra fizessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb magyar lap az »Egyetértés«, mely a múlt január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasókörzés lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kiűnösége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtaláljuk a családot, a hölgyvilágot a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétszerűség tekintetében utólrérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semmi nemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szol-

gálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításának is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból találunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdákörzés, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvre lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokou s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bű tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említhetjük meg, melyek országos hírré tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt, egész évre 20 frt.

Közgazdaság.

Iparosaink figyelmébe.

A cs. és kir. közöl hadügyminiszter ur a közös hadsereg bórmenű szükségletének a hazai ipar részére fentartott 600,000 frt értékű mennyiség szállítását a kispárosok utján biztosította.

A szállítások befejeztetvén, az eredmény kedvezőnek nem mondható.

A mi ugyanis a lábbelik szállítását illeti, 193 ajánlat közt 83 hiányos lévén, csak 110-nek ajánlata volt elfogadható. Ezen 110 iparos közül is 29 utólag lemondott a szállításról s így csak 81 iparos szállított. Ezek 15,088 pár bakancsot szállítottak, melyek közül csak 4742 pár találatotott kifogástalannak. Mindazon által a cs. kir. közös hadügyminiszter ur, tekintettel arra, hogy azon mennyiségnek visszatartása az illető kispárosokat igen súlyosan sújtotta volna, elrendelte, hogy 148 pár teljesen használhatatlan bakancs leszámításával a fennmaradó 10,198 pár is átvételeztessék.

Midőn a szállítások ezen kedvezőtlen eredményt a t. czim tudomására hoztuk, egyuttal azon reményünknek adunk kifejezést, hogy az illető kispárosok, ezen cikkek készítésében hovatovább több gyakorlati jártasságot szerezve, jövőben igyekezni fognak az előírt szállítási feltételeknek inkább megfelelni.

A fentebbiek közlése mellett felhívjuk a t. czim figyelmét a cs. és kir. hadügyminiszter által az 1892. évi bórmenű szükségletek szállítására újabban kibocsátott pályázati hirdetményére.

Szállítandó lesz 13,212 pár bakancs, 2036 pár lovasági és 577 pár huszárszima, továbbá többféle szíjzsatok, nyerges és szíjgyártó munkák. A szállításban ezuttal részt vehetnek a kispárosok kisebb szövetkezetei is.

A pályázati feltételek az összes hírlapokban közöltettek, az érdekeltek alattírt kereskedelmi és iparkamaránál is megtekinthetik azokat.

Maros-Vásárhelyt, 1891. aug. hó 20-án.

Tauszik B. Hugo,
elnök.

Törpényi János,
titkár.

A gyümölcspárlás (dunstolás) sarkalatos szabályai.

Aki az alábbi szabályokat pontosan betartja, az bizony számíthat is rá, hogy párolt gyümölcs (dunstja) nemcsak jóízű lesz, hanem több évig is megromlás nélkül eltarthatóvá válik.

1. Csakis egészséges gyümölcsöt pároljunk. Ezért a cseresznye, meggy és hasonlókát jól meg kell válogatni. A hibás gyümölcs a legjobb kezelés mellett sem áll el s így elveszítjük vele a cukrot s a reáfordított időt és fáradságot.

2. A párlandó gyümölcs sohasem legyen érett. Három negyed részben érett a legjobb; addig tehát míg az egyes szemcsék annyi tömörséggel bírnak, hogy el nem málnak.

3. Mindentéle gyümölcsöt — mielőtt üvegekbe raknók — előbb néhány percre forró vízbe kell s azután szitán megszáritani. S csakis ezután rakjuk az üvegbe úgy, hogy abban sem túltömött, sem préselve ne legyen.

4. Mivel pedig a párolt gyümölcstől az sem jó, ha keveset édes, de meg a túlcukrozottság meg a gyümölcs ízét veszi el s így e tekintetben a legjobb eljárás marad, ha egy liter vízhez 60 deka cukrot veszünk s addig melegítjük, míg a cu-

kor felolvad. Ezen cukros vízzel kell az üveg eket aztán feltölteni.

5. Különös gondunk legyen a lekötésre. A főcél itt az, hogy a gyümölcstől a levegőt minél biztosabban és hozzáférhetetlenül elzárjuk. Azért a hőllyagot vagy pergamentpapírt használat előtt meleg vízbe áztatjuk s használatkor lehetőleg kifeszítjük. Ezáltal azt érjük el, ha aztán a pergament száradni kezd s összehúzódik, a lyukacsok is annál kisebbek lesznek s így a levegőnek behatolását annál jobban meggátolni képesek.

6. Egyszerre mindig egyenlő nagyságu üvegeket használjunk, nehogy míg az egyik tulságosan, addig a másik elégtelen kevéssé dunstoltassék.

7. A dunstolást mindig hideg vízzel kezdjük, vagyis midőn az egyes üvegeket szalma vagy konyhatörővel körülcsavarjuk s a párolás ra szánt edénybe elhelyeztük, úgy hideg vízzel töltjük fel, de csak oly magasán, hogy az üvegek pergamentje szabadon maradjon.

8. A tüzelésnél nagyon kell vigyáznunk, hogy az a lehető egyenletesen történjék. Sem a tulságos nagy tűz, sem pedig az egészen pislogó, lassu tűz nem jó.

9. Nagyon sokan azt a hibát követik el, hogy a párló edényt nem fedik. Ez pedig nagy hiba; mert a felszálló vízpárakat nem szabad elillanni engedni. Nemcsak tanácsos, hanem elengedhetetlenül szükséges tehát, hogy a párló edény földve legyen, hogy így a vízpárak rendeltetésüknek megfelelőhessenek.

10. Hogy meddig pároltassék a gyümölcs, az annak nemétől függ. Gyengébb és bő nedvtartalmu gyümölcsnél elég, ha addig pároltatik, míg a víz jól felforr. Ellenben keményebb husuaknál a felforrás után is 20—30 perczig tűzőn kell hagyni.

11. A párolás után úgy melegen sem az üvegeket, de még csak a fedőt sem szabad levenni, hanem az egészet együtt levezesszük a tűzről s így előbb teljesen kihűlni hagyjuk.

12. A dunstolt gyümölcsöt állandó helyén a legkevesebbet mozgassuk, csupán arra legyen gondunk, hogy száraz, szellős helyen álljanak.

(G. N.)

Szilvakonzerválás. A gyümölcs-konzerválásnak különböző módjai közül már nem egyet ismertettünk. A konzerváláshoz tudvalevőleg különféle szereket használnak, melyek ize, gyakran pedig igen kellemetlen ize többé-kevésbé mindig megérzik az illető gyümölcsön. A Pharmaceutica Journal most olyan szert ajánl, melynek izétől meg lehet a gyümölcsöt szabadítani. A nevezett lap azt írja ugyanis, hogy a Damsön szilvát egy évadról a másikig eltarthatni, ha egy nagyszázu tiszta száraz 40 unciás eldugaszoltat üvegbe egy fél drachma chloroformot öntünk s aztán az üvegbe $\frac{1}{2}$ font egészséges szilvát rakunk és bedugaszoljuk. A dugaszt le kell kötni, mivel meleg időben az üvegben fejlődött gáz könnyen kilökethető. A gyümölcs egy-két hétig megtartja természetes színét, azután cseppeket izzad ki, melyek egészen tiszta átlátszó folyadékká gyűlnek az üveg fenekére. A gyümölcs ugyan ez alatt kissé összezsugorodik, de ebben az állapotban változás nélkül eltartható legalább egy sztendeig s valószínűleg hosszabb idáig is. Ha a szilvát megmelegítjük vagy megfőzzük, chloroform ize egészen eltűnik és olyan zamakja lesz, mint a friss szilvának. A fentebb előadott mennyiségek adják a legjobb eredményt. A chloroform az által teszi a szilvát eltarthatóvá, hogy megöli az erjedési csirákat és septikus műszerveket. Nagy előnye a chloroformnak a má-nemű antiszeptikus szerektől, mint például a szalicilsav, hogy a melegítés folytán meg lehet tőle szabadulni. S valószínű, írja a nevezett lap, hogy a chloroformmal másféle friss gyümölcsöt is eltarthatóvá lehet így tenni.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.

Féltett selyemszövetek,

25% 33 $\frac{1}{3}$ % és 50%-kal olcsóbban az eredeti áránál. Öltöny és méter-számra bérmentve és vámmentesen küld **G. Henneberg** cs. és kir. udvari szállító selyem gyári rak-tára **Zürichben**. Minták bérmentve. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasz-tandó.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 300. ár.
1891.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város árvaszéke ezennel közhirrre teszi, miszerint Brassóban lakó Kovács Ignáczné Szöcs Teréz gyámjának 1885. márczius 15-én 42/885. és 1890. május 30-án 271/899. ár. sz. a benyújtott kérelmei kapcsán, kiskoru fia Szöcs Dániel (Mihály) fiával a nyugoti kertmege-utcában közösen bíráto épületet beltelke, a kézdívásárhely-kantai 416 sz. tjkvben foglalva, örök áron a legtöbbet ígérőnek 1891. évi szeptember hava 14. napján délelőtt 9 órakor a tanácsház előtt nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 800 frt, bánatpénz ennek 10%-a, és köteles vásárló a vételért 30 nap alatt bánatpénze elvesztése kikötésével gyám-pénztárba helyezni, illetve befizetni.

Miről ezennel vásárolni szándékozik értesíttetnek.

Kézdi-Vásárhely város árvaszékének 1891. július 17-én tartott üléséből

Bartók Károly, Hegyesi Alajos,
árvaszéki elnök. aljegyző.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

„Egyetértés”.

a mely az új évvel immár 25 ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg-részletesebb és e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazda-közönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr, negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1891. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. június hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Vegyes vonat		Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.53	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.20	7.23			10.31	1.18
Botfalva	"	4.48	7.47			10.47	2.49
Földvár	"	5.07	8.03	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.28	3.47
Mogyorós	"	5.26	8.23			1.08	8.07
Apáca	"	5.42	8.37	Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.35	4.07
Köpecz	"	6.02	8.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.21	4.40
Ágostonfalva	"	6.09	9.04			2.31	4.52
Alsó-Bákos	"	6.26	9.20			3.08	5.20
Homoród	"	6.55	9.46	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.18	5.26
Kacsa	"	7.12	9.59			5.14	6.52
Bene	"	7.32	10.20	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	6.08	7.40
Erked	"	7.52	10.36			10.44	11.51
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.23	11.03	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.04	12.09
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.46	11.19			6.35	8.40
Medgyes	(érk. ind.)	8.53	11.29	Budapest	(érk. ind.)		7.30
		10.09	12.37				

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul délelőtt 12.04	Székely-Udvarhely	indul délután 3.15
Székely-Keresztur	12.40	Bögöz	3.45
Nagy-Galambfalva	1.19	Nagy-Galambfalva	4.11
Bögöz	1.37	Székely-Keresztur	4.48
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 2.11	Héjasfalva	érkezik este 5.22

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.